

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Evropský soudní atlas ve věcech občanských>Vzájemné uznávání ochranných opatření v občanských věcech
Vzájemné uznávání ochranných opatření v občanských věcech

Francie

Článek 17 - Zpřístupnění informací veřejnosti

V občanských věcech může od zavedení zákona č. 2010-769 ze dne 9. července 2010 **ochranný příkaz (*ordonnance de protection*)** vydat **soud pro rodinné záležitosti (*juge aux affaires familiales*)**. Toto opatření je upraveno následujícími předpisy:

článek 515-9 a následující články občanského soudního řádu,

článek 1136-3 a následující články občanského soudního řádu, pokud jde o procesní pravidla,

článek 1136-16 a následující články občanského soudního řádu, pokud jde o procesní pravidla týkající se nošení elektronických náramků za účelem upozornění obětí domácího násilí.

Ochranný příkaz se vydává v těchto případech: v případech **domácího násilí** bez ohledu na to, zda strany spolu bydlí, či nikoli; v případech **násilí ze strany bývalého manžela nebo partnera** bez ohledu na to, zda strany spolu bydleli; v případě **dospělé osoby ohrožené nuceným sňatkem**.

Důsledkem násilí musí být **ohrožení jednoho z dvojice a/nebo jejich dětí**. Soud vydá ochranný příkaz, pokud se domnívá, že **existují závažné důvody pro domněnku, že je pravděpodobné, že došlo k údajným násilným činům a že oběť je v nebezpečí**.

Soud pro rodinné záležitosti může vydat ochranný příkaz nezávisle na rozvodovém řízení, a aniž by bylo nutné probíhající trestní řízení.

Soud může nařídit tato opatření:

příkaz zakazující, aby se odpůrce setkával a navazoval kontakt s konkrétně určenými osobami,

příkaz zakazující, aby odpůrce chodil na určitá místa, konkrétně určená soudem pro rodinné záležitosti, která navrhovatel často navštěvuje,

příkaz zakazující odpůrci vlastnit nebo nosit zbraň,

nabídku odpůrci, aby využil zdravotní, sociální či psychologickou péči nebo kurz zaměřený na prevenci a potírání sexuálně motivovaného a domácího násilí a na podporu pachatelů, aby převzali odpovědnost za své chování,

v případě sezdáných dvojic: příkaz, aby manželé žili odděleně, s upřesněním, který z manželů bude nadále užívat společnou domácnost. S výjimkou zvláštních okolností je navrhovateli žádajícímu o vydání ochranného příkazu obvykle uděleno povolení v domácnosti zůstat, a to i v případě, že mu bylo poskytnuto nouzové ubytování,

v případě spolubydlících nebo partnerů, kteří uzavřeli registrované partnerství: soud vydá příkaz týkající se společné domácnosti. S výjimkou zvláštních okolností je navrhovateli žádajícímu o vydání ochranného příkazu obvykle uděleno povolení v domácnosti zůstat, a to i v případě, že mu bylo poskytnuto nouzové ubytování,

organizaci výkonu rodičovské odpovědnosti a stanovení příspěvku na výživné na děti a příspěví k výchově dětí, příspěvku na náklady manželského soužití nebo jiné hmotné pomoci pro osoby v registrovaném partnerství, při vydání ochranného příkazu musí soud uvést konkrétní důvody, proč nenařídil výkon práva na styk v určeném prostoru pro setkání nebo v přítomnosti důvěryhodné třetí osoby,

povolení, aby chráněná osoba tajila své bydliště nebo pobyt, a stanovení adresy jejího právního zástupce nebo státního zástupce jako adresy pro doručování,

povolení, aby chráněná osoba tajila své bydliště nebo pobyt, a stanovení adresy oprávněné právnické osoby jako adresy pro potřeby každodenního života, předběžné schválení právní pomoci pro obě strany,

se souhlasem obou stran může soudce nařídit, aby odpůrce nosil elektronický náramek, který navrhovatele upozorní, když se odpůrce přiblíží na určitou vzdálenost.

Tato opatření (zejména zákaz setkání nebo kontaktů s určitými osobami) mají především preventivní povahu. Mohou proto spadat do oblasti působnosti nařízení č. 606/2013. Tato opatření jsou **dočasná**: lze je nařídit na **dobu nejvýše šesti měsíců**. Lze je však prodloužit, pokud je před uplynutím této lhůty podán návrh na rozvod manželství či rozluku nebo návrh týkající se výkonu rodičovské odpovědnosti (článek 1136-13 občanského soudního řádu). V takovém případě zůstává ochranný příkaz účinný, dokud rozhodnutí nenabude právní moci, ledaže by soud rozhodl jinak. Příkaz nařizující nošení náramku však může být vydán a obnoven pouze na dobu šesti měsíců.

Řízení:

Zákonem č. 2019-1480 ze dne 28. prosince 2019 o opatřeních proti domácímu násilí byl změněn článek 515-11 občanského zákoníku tak, že ochranný příkaz musí být vydán nejpozději do šesti dnů ode dne, kdy bylo stanoveno datum jednání.

Postoupení věci soudu: Navrhovatel může u soudu pro rodinné záležitosti zahájit řízení osobním předložením návrhu nebo jeho zasláním kanceláři soudu. Po přijetí návrhu vydá soud pro rodinné záležitosti usnesení, v němž stanoví datum jednání. Tím je zahájena šestidenní lhůta uvedená v článku 515-11 občanského zákoníku. Navrhovatel má poté dva dny na to, aby bylo datum jednání, jeho návrh a jeho dokumenty prostřednictvím soudního vykonavatele (*huissier de justice*) doručeny druhé straně. Náklady na soudní vykonavatele hradí stát, takže postoupení věci soudu je pro oběti domácího násilí bezplatné. Podle článku 1136-3 občanského soudního řádu může být datum jednání oznámeno rovněž prostřednictvím správních orgánů (např. policií nebo ředitelem věznic), pokud je vážně a bezprostředně ohrožena bezpečnost osoby, již se ochranný příkaz týká, nebo pokud neexistuje jiný způsob oznámení.

Předvolání stran: Soud pro rodinné záležitosti předvolá strany k soudnímu jednání prostřednictvím usnesení soudu. Usnesení se doručuje výše popsaným způsobem.

Jednání: Řízení je ústní. Strany se mohou ve své věci obhajovat samy, může jim však být nápomocen nebo je zastupovat právní zástupce.

Doručování: Ochranný příkaz je doručen soudním vykonavatelem, ledaže soud rozhodne, že by měl být doručen prostřednictvím kanceláře soudu doporučeným dopisem s potvrzením o přijetí nebo prostřednictvím správních orgánů, pokud je vážně a bezprostředně ohrožena bezpečnost osoby, již se ochranný příkaz týká, nebo pokud neexistují jiné způsoby doručení usnesení.

Soud sdělí rozhodnutí také státnímu zástupci, aby bylo zajištěno monitorování nařízených opatření. Státní zástupce předá rozhodnutí pro informaci příslušným policejním nebo četnickým útvarům. Je-li během řízení zjištěno ohrožení dítěte, postoupí soud věc po projednání státnímu zástupci.

Rejstřík: Neexistuje zvláštní rejstřík opatření nařízených v souvislosti s ochrannými příkazy. Nicméně zákazy nařízené v rámci ochranného příkazu jsou zaregistrovány v databázi hledaných osob (zákaz kontaktu, zákaz pobytu na určitých místech, zákaz opuštění území atd.).

Opravný prostředek: Proti rozhodnutí lze podat opravný prostředek do patnácti dnů od doručení. Odpůrce může rovněž podat návrh na zrušení nebo změnu ochranného příkazu nebo na dočasné zproštění některých povinností.

Výkon ochranného příkazu:

Opatření nařízená v souvislosti s ochranným příkazem jsou **předběžně vykonatelná**, tj. musí být vykonána ihned po doručení rozhodnutí (i když odpůrce podá opravný prostředek), v případě potřeby s pomocí donucovacích orgánů. Při porušení jednoho či více opatření nařízených soudem pro rodinné záležitosti může chráněná osoba věc postoupit policii nebo četnictvu.

Nedodržení dotyčných opatření představuje podle článku 227-4-2 trestního zákoníku (*code pénal*) trestný čin. Za tento trestný čin lze uložit trest odnětí svobody v délce dvou let a peněžitý trest ve výši 15 000 EUR. Vykonávají-li rodiče rodičovskou odpovědnost společně, musí soud, který povolil utajení adresy oběti, stanovit také opatření k zajištění styku osoby, která představuje nebezpečí, s dítětem prostřednictvím třetí osoby nebo s využitím určitého místa setkání, jakož i hrazení prostřednictvím bankovního převodu.

Článek 18 písm. a)(i) - orgánů, které mají pravomoc nařídít ochranná opatření a vydat osvědčení v souladu s článkem 5

Soud pro rodinné záležitosti nařizuje veškerá ochranná opatření a vydává osvědčení stanovená v článku 5.

Místně příslušným soudem pro rodinné záležitosti je:

soud v místě bydliště rodiny,

žijí-li rodiče odděleně, soud v místě bydliště rodiče, u něhož mají nezletilé děti obvyklý pobyt, v případě společného výkonu rodičovské odpovědnosti, nebo soud v místě bydliště rodiče, který vykonává rodičovskou odpovědnost samostatně,

v ostatních případech soud v místě, kde žije osoba, která nezhájila soudní řízení.

Návrh na vydání osvědčení je nutno podat ve dvojím vyhotovení a musí obsahovat přesný údaj o podpůrných dokladech. Nevyžaduje se právní zastoupení.

Odmítnutí vydat osvědčení lze napadnout u předsedy smíšeného soudu (*tribunal judiciaire*), neboť opravný prostředek nemusí být podán prostřednictvím právního zástupce.

Žádosti a návrhy na základě článků 11 a 13 nařízení podle **článku 509-8** občanského soudního řádu se předkládají předsedovi smíšeného soudu, který rozhoduje ve zrychleném řízení ve věci samé. Tento postup, který byl vytvořen článkem 5 vyhlášky č. 2019-1419 ze dne 20. prosince 2019 a na který odkazuje **článek 481-1 občanského soudního řádu**, lze využít k získání termínu jednání v krátké lhůtě, aniž by bylo nutné prokazovat naléhavost. Naléhavost se odvozuje z povahy řízení, kterého lze využít pouze v případě, že to znění ustanovení výslovně stanoví.

Článek 18 písm. a)(ii) - orgánů, u nichž se má chráněná osoba dovolávat ochranného opatření nařízeného v jiném členském státě nebo které mají pravomoc takové opatření vykonat

Orgány, u nichž je třeba se dovolávat ochranného opatření nařízeného v jiném členském státě nebo které mají pravomoc takové opatření vykonat, jsou **policie a četnictvo**.

Článek 18 písm. a)(iii) - orgánů, které mají pravomoc ochranná opatření upravit v souladu s čl. 11 odst. 1

Na základě článku 11 nařízení může navrhovatel dožádaný členský stát požádat, aby upravit faktické prvky ochranného opatření, aby mohlo vyvolávat účinky i v tomto členském státě. Žádosti a návrhy na základě článků 11 a 13 nařízení podle **článku 509-8** občanského soudního řádu se předkládají předsedovi smíšeného soudu, který rozhoduje ve zrychleném řízení ve věci samé a v souladu s tímto postupem.

Pokud tedy článek 1136-6 občanského soudního řádu stanoví v případě návrhu na vydání ochranného příkazu podaného u francouzského soudu ústní řízení bez povinného zastoupení, žádost o uznání občanskoprávního ochranného příkazu, o němž rozhodl jiný členský stát, ve Francii se vyřizuje ve zrychleném řízení ve věci samé s povinným zastoupením podle článků 509-2 a 760 občanského soudního řádu.

Co se týká místní příslušnosti, použijí se pravidla stanovená v judikatuře, která upřednostňují požadavky řádného výkonu spravedlnosti. Návrhy proto může přijímat předseda krajského soudu v místě, kde chráněná osoba hodlá pobývat či bydlet.

Článek 18 písm. a)(iv) - soudů, u nichž se podává v souladu s článkem 13 návrh na odepření uznání a případně výkonu

Navrhovatel je o vydání osvědčení vyrozuměn a může proti němu podat námitku na základě článku 13 nařízení u soudu dožádaného členského státu. Návrh na odepření uznání nebo výkonu je nutno podat předsedovi smíšeného soudu, který rozhoduje ve zrychleném řízení ve věci samé (s přihlédnutím k předmětu případu může být věc předána soudu pro rodinné záležitosti). Nevyžaduje se právní zastoupení.

Co se týká místní příslušnosti, použijí se pravidla stanovená v judikatuře, která upřednostňují požadavky řádného výkonu spravedlnosti. Návrhy proto může přijímat předseda krajského soudu v místě, kde chráněná osoba hodlá pobývat či bydlet.

Poslední aktualizace: 24/02/2022

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.